

IZJAVA NEODVISNOSTI

Velika republika, katere je znana svetu pod imenom United States of America oziroma Zedinjene države ameriške, bo dne 4. julija 1930 slovesno proslavila svoj 154. rojstni dan. Dne 4. julija 1776 je z "Izjavo Neodvisnosti" odpovedala podanost Angliji in vsem kronanim potentatom in takrat se je razvijala in napredovala kot nobena druga država na svetu.

Tudi Slovenci, ki smo se iz stare Evrope priselili v to državo, se smemo upravičeno veseliti rojstnega dne naše domovine. Da je ostala dominij angleške krone, se nikdar ne bi bila razvila do take veličine, in nas tudi najbrže ne bi bilo tukaj. Za pošteno delo nam je dala naša domovina v neprimerno več svobode kot smo je bili imeli pod črnozemnim praporom v Evropi. Njen največji zasluga naj bo tudi naš največji praznik, njen rojstni list: Izjava Neodvisnosti, pa naj nas uveri, da temelji ta država na zdravi podlagi enakosti, svobode, pravice in človekoljubnosti. Niso še povsod prodrla ta plemenita načela in marsikje še, toda podlaga je zdrava in zdrav je ameriški narod, katerega del smo tudi mi, zato ni dvoma, da bodo končno vsej črti zmagale plemenite ideje, izražene v Izjavi Neodvisnosti.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Kadar se v teku dogodkov potreba, da pretrga ena politična vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zavzame ostalimi državami na svetu enostojno in enako stališče, katerega je po prirodnih pravicah postavljen opravičen, te zahteva pošten človeški občudovalci da navede ta narod razpoložljive sile, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

KRATEK TEDENSKI PREGLED

IZ WASHINGTONA se poroča, da izkazuje nedavno izvršeni cenus 575,000 nezaposlenih delavcev v 756 countyjih in 75 mestih. Omenjene številke kaže predstavljajo eno četrtino dežele. Na podlagi teh številki bi bilo v vsej republiki 2,300,000 oseb brezposelnih. Zdi se, da številke ljudskega šteta, kolikor se nanašajo na brezposelnost, niso posebno točne, in da je brezposelnih delavcev dosti več.

V LETALU Southern Cross so pretečeni teden srečno preleteli Atlantik od vzhoda proti zapadu kapitan Charles Kingsford-Smith, Evert Van Dyk, pomožni pilot, kapitan J. P. Saul, navigator in J. W. Stannage, radio operator. Polet se je izvršil iz Pt. Marnock Beach na Irskem, do Harbor Grace, Newfoundland, od tam pa v New York. To je bil prvi uspešni polet v zapadni smeri, ki je dosegel označeni cilj. V New Yorku so letalcem priredili sijajen sprejem.

NOVA UNIJSKA POSTAJA v Clevelandu je bila slovesno otvorjena pretečeno soboto in nedeljo. Ves ogromni projekt je bil v delu šest let in se ga ceni na 200 milijonov dolarjev. Večino delnic lastuje New York Central železnica, nekaj pa Big Four in Nickel Plate. Nova unijska postaja, ki je zgrajena na Public Square, bo kras in ponos mesta, medtem ko je bila stara, leta 1866 zrajena postaja ob jezeru za današnji Cleveland pravi škandal.

PREDSEDNIK HOOVER je vetiral v obeh zbornicah kongresa sprejeto predlogo v pomoč veteranom svetovne vojne. Pri ponovnem glasovanju o predlogi za isto v zbornici reprezentatov ni bila oddana dvotretinska večina glasov, torej je predsednikov veto ostal polnočuen.

ZADNJI VOJAKI francoske okupacijske armade so zapustili Nemčijo dne 30. junija.

NAŠE POLETNE ZABAVE

Društvo "Zvon," št. 70 JSKJ v Chicagu, Ill., priredi dne 4. julija svoj letni piknik v Willow Springsu na znanem Keglovem vrtu.

Društvo št. 36 JSKJ v Cone-maughu, Pa., bo imelo v nedeljo 6. julija piknik na Woodvale Heights.

Društvo št. 33 JSKJ, Center, Pa., priredi v nedeljo 13. julija piknik na Potočnikovih farmi.

Društvo št. 82 JSKJ v Sheboygan, Wis., priredi v nedeljo 13. julija piknik v "Zeleni dolini."

Piknik Slovenskega Doma v Gowandi, N. Y., se bo vršil v nedeljo 6. julija.

V Enumclaw, Wash., se bo vršil v nedeljo 13. julija vseslovenski piknik.

Zlet Slovenskega Sokola v Clevelandu je določen za nedeljo 13. julija. Nastopilo bo troje sokolskih društev: Slovenski Sokol iz Clevelanda, Slovenski Sokol iz Collinwooda in Sokol Čech-Havlíček.

Piknik slov. hranilnice (The International Savings & Loan Co.) v Clevelandu, ki se je na Kresni dan vršil na Močilnikarjevi farmi, je bil dobro obiskan

POLETNE NEVIHTE

Poletne nevihte, z dežjem, bliskom in gromom, so nekaj navadnega, zato menda malo kdo razmišlja o vzrokih istih. Glavni vzrok tega zanimivega razburjenja v naravi je vsekakor sonce, ki pošilja s svojega gorečega površja ogromne plamenče žarke vodika (hydrogen) na 300,000 milj v svojem okrožju.

Poleti so nevihte pogosto, ker je površje zemlje, kakor tudi površje morja, jezer in rek od solčnih žarkov bolj razgret, kot v hladnejših letnih časih. Gorki zrak, ki je najbližje zemlji ali razgrete vodne površine, se začne vzdigovati in z njim se vzdiguje vodna sopolja iz morja, jezer, rek, potokov in tudi iz vlažne zemlje in rosnih listov rastlin. Ta vlažnost se v višjih zračnih plasteh shladi in se zgosti v oblake.

Kadar se ta proces vrši počasi, se tvorijo beli poletni oblaki, ki v ozračju ne povzročijo nikakega posebnega razburjenja. Večkrat pa se ta gorki, z vlažnostjo nasičen zrak, vzdiga hitro in vsebuje dovolj vlažnosti za formacijo temnobarvnih oblakov, ki vsebujejo dovolj vlažnosti za dež, ko so se v primeri višini dovolj shladili in zgostili. Taki težki, z dovoljno vlažnostjo nasičeni oblaki, tvorijo pogoj za nevihto.

V ozračju je vedno mnogo elektrike, glede katere imajo znanstveniki različne teorije, kako se formira. Včasih so oblaki elektrizirani pozitivno, zemlja spodaj pa negativno ali pa obratno, in obe električni sili se privlačujeta. Ko je napetost dovolj velika, sledi blisk, ko se obe električni sili združita, nakar nastane zopet nekako ravnotežje. Blisku sledi pok ali grom, kot strela iz puške ali topa. Temu navadno sledi dež, odvečna vlažnost v ozračju se vrne na zemljo, električne sile se neutralizirajo, nakar zopet nastane lepo vreme.

Poletne nevihte s strelom in močnimi nalivi res včasih povzročijo precejšnjo škodo; največkrat pa se o posebni škodi ne more govoriti, le ozračje se shladi in električna napetost in sopolica pojenja. V največ slučajih je poletna nevihta povsem neškodljiva in izredno lepa igra naravnih sil.

POLETNA SEJA GLAVNEGA ODBORA JSKJ

Uradno se naznanja, da se vrši revizija knjig in poletna seja glavnega odbora JSKJ v tednu dne 14. julija 1930. Sledječih odbornikov je dolžnost vdeležiti se poletne seje: Glavni predsednik, glavni tajnik, glavni blagajnik in vsi člani glavnega nadzornega odbora. Sobratje glavni odborniki so naprošeni, da se zgledajo v glavnem uradu dne 14. julija 1930 ob 8. uri zjutraj.

Društva ali posamezni člani, ki želijo predložiti kako zadevo glavnemu odboru, naj pazijo, da ista dospe v glavni urad ne pozneje kot 14. julija.

Za glavni urad JSKJ: Anton Zbaničnik, predsednik. Joseph Pishler, tajnik.

in razigrana zabava je trajala pozno v lepo poletno noč.

V Detroitu, Mich., priredijo v nedeljo 6. julija skupen piknik društv, ki lastujejo delnice za S. N. Dom. Piknik se bo vršil na Six-Mile Road & Rayn, dobiček pa je namenjen za S. N. Dom.

KAJ JE HABEAS CORPUS?

Večkrat čitamo v časopisih, da je bil kdo izpuščen iz zapore na podlagi Writ of Habeas Corpus. Ta izraz, ki prihaja iz angleškega prava, vsebuje velevažno predpovico vsakega prebivalca Združenih držav in je zato v interesu vseh, da imajo pojma o tem pravnem leku.

Ustava Združenih držav pravi, da nikomur se ne sme vzkrati osebna svoboda brez primerne sodniškega postopa (without due process of law), in izrecno razlaga, da to pomenja, da ima vsakdo najprej pravico do javnega zaslišanja s strani sodnika in prota, na kateri razpravi obtoženec mora biti prisoten in imeti pravnega zastopnika, ki naj pazi na to, da bo deležen vseh pravic, do katerih je vpravičen. Ako dotičnik ni zadovoljen z odločbo sodišča, ima po navadi pravico do priziva na višje sodišče. Dokler niso vsa sodišča izrekla svoje končno mnenje, je on večinoma vpravičen, da je izpuščen na svobodo pod jamščino (bail), kar pomenja, da nekdo garantira plačati gotovo svoto, ako se obtoženec ne prijaví, ko bo pozvan pred sodišče.

V kolikor se tiče postave v Združenih državah ne sme nihče biti prikrajšan na svoji svobodi razun vsled tehtnega in zakonitega vzroka. Ali vzlic zakonu se lahko zgodi, da se nekdo utegne nahajati v zaporu ali biti drugače omejen v svobodnem kretanju. V takem slučaju mu ustava ponuja pravni lek, da si poišče svoje svobodo in to sredstvo je sodni odlok, ki gre pod imenom Writ of Habeas Corpus.

Writ of Habeas Corpus je zato ena izmed največjih jamščin proti vzkracanju svobode, ki jo ima vsak moški, ženska in otrok v Združenih državah. Ta pravni lek je bil v rabi na Angleškem preko tisoč let in njegovo ime izvira iz srednjeveške latinščine, v kateri je bil sodni odlok spisan. Odlok je vedno začeljen z besedami: "Habeas corpus . . ." To pomenja: "Privedi pred mene telo tega in tega. Iz te začetne fraze je sodni odlok (writ) dobil svoje ime. Writ of Habeas Corpus je namreč ukaz s strani enega višjih sodišč na upravitelja zapore ali na kogarkoli, ki drži kako osebo zaprto, naj privede jetnika na sodišče in naj se pokori končni odločbi sodnika, ki je izdal ukaz.

Vsako, ki misli, da je bil zaprt ali da mu je bila svoboda vzkracena brez tehtnega razloga ali na nezakonit način, sme zahtevati, da bodi preveden pred sodnika višjega sodišča, da mu razloži, zakaj po njegovem mnenju bi moral biti spuščen na svobodo. Kot splošno pravilo, prizadeta oseba samo bi morala zaprositi za Writ of Habeas Corpus, ali, kjerkoli je to vpravičeno, dovoljuje se, da sme kdo drugi zaprositi v njegovo korist. Tako ima mož pravico zahtevati, da se njegova žena izpusti iz zapore. Isto pravico ima žena za moža, starši za otroke, varuhi in tudi najbližji prijatelji. Ali Writ se ne bo izdal vsled prošnje kake tuje osebe.

Biti oropan svoje svobode, ne pomenja samo biti v ječi ali zaporu. Habeas corpus velja za vse slučaje. Dostikrat se kdo po sili nahaja v norišnici ali bolnišnici, kamor so ga odposlali intrigaški sodniki. Pa naj bo dotičnik še tako blazen,

GLASOVI Z RODNE GRUDE

V Celju je bila leta 1910 ustanovljena Sokolska župa Celje, ki je tvorila od takrat do prevrata torišče zmogostavlja v slovenskih nacionalnih bojih na bivšem Spodnjem Štajerskem. Posredni povod ustanovitvi Celjske sokolske župe so bili krvavi septemberski dogodki, ki so se odigrali malo prej in ki so spravili pokonci ubogo slovensko rajo, da je prišla z intenzivno borbo napram spodnještajerskemu nemškutarstvu in za svobodo Slovencev. Trd je bil slovenski narodni boj na bivšem Spodnjem Štajerskem, končno pa se je zmogostavno zaključil, pri čemur ima nemala zasluge Sokolska župa Celje.

Slovensko sokolsko društvo "Celjski Sokol" je bilo ustanovljeno že leta 1890, in je obhajalo dne 15. junija 1930 štiri-desetletnico svojega obstanka. Pri tej priliki je priredila Sokolska župa Celje župni izlet v Celje, katerega so se udeležili poleg 23 v župi včlanjenih društev tudi številni gostje izven župnega teritorija.

List "Nova Doba," ki izhaja v Celju dvakrat na teden, je izšel za to priliko v slavnostni in povečani izdaji.

Po vseh rudniških revirjih Slovenije živijo rudarji že par mesecev v največji bedi. Najhujše prizadeti pa so gotovo hrastniški rudarji. V hrastniškem rudniku se je začelo praznovanje že meseca marca. V tem mesecu so imeli rudarji po 18 delovnih dni ali šihov. Število delovnih dni je v aprilu padlo za polovico, meseca maja pa je bilo praznovanje popolno. V rudarske družine se je naselila najstrašnejša beda. Od praznovanja trpijo škodo tudi trgovci in obrtniki, ki so navezani na najmočnejšega konzumenta—rudarja. Začetkom junija se je tudi v hrastniškem rudniku začelo delo, a s tem ni rečeno, da je beda konec. Rudarji, ki delajo že od 2. junija, še niso videli niti pare od svojega zaslužka.

Nedavno se je poročil v Vojniku znani slovenski pisatelj g. dr. Anton Novčan z gđ. Pepco Mahnovo, hčerko uglednega posestnika iz Trnovelji pri Celju. Minister g. dr. Ivo švegel, ki je bil pri poroki za pričjo, je sporočil novoporočencema čestitke kralja in obenem izročil nevesti kot poročno darilo jugoslovenskega kralja krasen prstan z briljanti.

Med berlinskimi Jugosloveni zavzema prvo mesto gorški Slovenec g. Josip Rijavec. Kot prvi tenor berlinske opere in kot koncertni pevec si je v svojimi nastopi v Nemčiji in inozemstvu pridobil sloves odličnega umetnika.

S kraljevim ukazom je bil na lastno prošnjo upokojen poglavar muslimanske cerkve v Jugoslaviji reis-ul-ulema Čaušević. Istočasno je bila sklicana v beograjsko džamijo kurija, da izvoli novega muslimanskega poglavarja.

S kraljevim ukazom je bil imenovan na podlagi izvolitve hodžinske kurije ter na podlagi čl. 4. zakona o islamski verski zajednici v kraljevini Jugoslaviji za reis-ul-ulemo (rhovnega cerkvenega poglavarja) islamske verske zajednice v

VSAK PO SVOJE

Praznik Neodvisnosti je največja ameriški praznik. Zastave plapolajo, godbe igrajo, rakete švigajo v zrak, mi pa se opajamo s sladko zavestjo, da smo neodvisni in da nam noben kralj, cesar, knez, sultan, šah, mikado in njih žlahta ni ma ničesar ukazovati. Hvaležno se spominjamo revolucijonarnih očetov naše republike, ki so nam priborili neodvisnost.

Toda, če malo natančneje pogledamo našo neodvisnost, opazimo, da je tako luknjičasta, da nas sili na jok.

Farmerji so odvisni za svojo eksistenco od vremena, od borznih spekulacij, od prekopičevalcev, od krav, telet, kokoši, prešičev, gosonic, kebrov, kobilic, itd.

Trgovci so odvisni od kupcev, veletrgovin, od upnikov, od gorkejših ali hladnejših letnih časov, od podgan, moljev in legije raznih drugih neprikl.

Delavci, pa naj delajo z rokami ali z glavo, so odvisni od svojih delodajalcev in "bosov" (jaz jih imam samo okoli 14 tisoč), od hišnih gospodarjev, od mlekarij, pekov, mesarjev in groceristov, od pouličnih kar, od ur-budilk in tovarniških siren in milijonske armade drugih "gospodarjev."

Avtomobilisti so odvisni od gladkih in razornih cest, od gasolina, olja, vode, gumijevih obrobočev, od podivjanih vozničkov, od rdečih luči, od policajev in sodnikov, od obcestnih svetilk in od tisoč-in-ene ne-registrirane avtomobilske kaprice.

Pivci in tisti, ki bi radi bili pivci, so odvisni od razpoložne vinske trte, od slada in hmelja, od bakterij, ki jih prohibicija ni mogla podjarmiti, od kotličkov in "prufov," od butlegerjev in suhaških agentov, od lesnega alkohola in zdravih ledvic, od plebejskega regrata in ponosnega bezga in od tisočerih postav, ki jih nihče ne razume, malokdo vpošteva in vsak drugače razlaga.

Debelo knjigo bi se lahko napisalo samo o tem, kako smo vsi, od dojenčka do starca, vsestransko odvisni za eksistenco in življenjsko srečo. Pa si kljub temu domisljamo, da smo svobodni in neodvisni. Jej, neodvisnost pa taka!

Vsekakor bi jaz dejal, da v teh gorkih poletnih dneh se lahko najbolj neodvisnega počuti možak, ki ima trdno, hladno in z raznimi tekočimi dobrotami dobro založeno klet.

Stari Egipčani so častili boginjo, ki je imela človeško telo in kravjo glavo. Ta boginja je bila zelo podobna naši prohibiciji. Predlagano in podpirano, da se jo proglasi za patrono in zaščitnico prohibicije!

Neka statistika pravi, da se vsaki dan priseli v Chicagu 75,000 oseb in da vsak dan odpotuje iz mesta 75,000 oseb. V tem številu pa niso všteti tisti, katerim tamkajšnji banditi preskrbe prosto pot na oni svet.

Nova tarifa je vzdignila carino skoro na vse vrste importa; značilno pa je, da je carina na "afne" in krokodile ostala po starem.

Nedavno sem se pregovarjal z rojakom, ki je prepričan pe-

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI. 83 NO. 27

Praznik Neodvisnosti.

Dne 4. julija bo slavila ta dežela svoj največji praznik v letu, praznik Neodvisnosti. Na ta dan bo minilo 154 let, odkar so zastopniki prvotnih 13 držav odpovedali pokorščino angleškemu kralju in javno povedali vsemu svetu, da so bivše angleške kolonije svobodna in neodvisna republika. To je bil velik in drzen čin, kajti takratna Evropa je bila po ogromni večini imperialistična do kosti, angleška država mogočna, mlada ameriška republika pa mala, redko obljubljena in slabo organizirana. Angleški lev seveda ni rade volje izpustil ameriških kolonij, ki so mu bile predmet izkoriščanja, torej so sledile dolgotrajne krvave vojne, ki so se končno zaključile z zmago zvezdne zastave.

Mladi ameriški republikani ni nihče prinesel svobode na krožniku; njeni sinovi si so jo morali priboriti. Za pridobitev in ohranitev svobode se je bilo treba še vedno boriti, kajti sovražnikov ljudske svobode nikdar ne manjka.

Izjava Neodvisnosti, ki je nekak rojstni list te republike, poudarja, da so vsi ljudje enakovredni in enako upravičeni do življenjske sreče, da vsa oblast izhaja od ljudstva samega in da nima nihče pravice vladati brez dovoljenja vladanih. Vsak ameriški Slovenec bi moral Izjavo Neodvisnosti prečitati vsaj enkrat na leto, ker lepšega dokumenta o ljudskih in človeških pravicah ni treba iskati.

Ameriški Slovenci smo po veliki večini državljani, prisegli smo zvestobo tej republiki in se slovesno odpovedali vsem kraljem, cesarjem in potentatom. S tem činom smo dobili vse pravice in dolžnosti rojenih državljanov. Iz tega sledi, da bi nam morala biti naša nova domovina izmed vseh dežel prva na svetu. Ni treba za to nikakega šovinizma, ker nam že navadna pamet pove, da so naše moči, zmognosti in prilike preveč omejene, da bi se mogli udeleževati po vsem svetu istočasno. Dela imamo doma dovolj. Ko bo vse urejeno v domačem mestu in deželi, se bomo pa, če nam bo čas dopuščal, zanimali še za razmere v Patagoniji in drugod.

Kdor je dober ameriški državljani, se bo v prvi vrsti zanimal za upravo in razmere svojega mesta, svojega countyja, svoje države in dežele. Na volini dan ne bo ostal doma z izgovorom, da bodo še drugi mesto njega opravili, ampak bo glasoval za tiste predloge, ki se zdijo njemu najbolj pošteti in pravični, in bo skušal pripomoči do zmage tistim kandidatom, ki so po njegovem mnenju najbolj zmogni in voljni delovati za splošni ljudski blagor v ožjem in širokem smislu. Na ta način bo najlepše počastil spomin tistih svobodoljubcev, ki so se pred polstotletjem borili za ameriško svobodo in neodvisnost.

Za svobodo, ljudsko srečo in blagostanje in za človeške pravice je vedno treba stati na straži, vedno se boriti zanje. V tej smernici je možno delovati in sodelovati pri izbiri uprave občin, mest, okrajev, držav in dežele, pa tudi pri podpiranju kulturnih in gospodarskih ustanov svojega okrožja. Kulturne ustanove širijo izobrazbo in lepšajo življenje, gospodarske ustanove pa večajo splošno ljudsko blagostanje.

V tej smeri delamo tudi, kadar se trudimo za rast in napredek J. S. K. Jednote, ker organizacija skuša vzgajati svoje člane za dobre državljane in dobre člane človeške družbe, ob enem pa s finančno podporo v mnogih slučajih omili revščino in pomanjkanje, in s tem prepreči, da ne padejo še težja bremena na rame javne dobrodelnosti.

POSEBNE NAGRADE DRUŠTVOM

Za pridobivanje novih članov v letu 1930 bodo krajevnim društvom nakazane sledeče nagrade:

ODRASLI ODDELEK

10 članov	\$ 15.00
15 članov	20.00
20 članov	25.00
25 članov	30.00
30 članov	35.00
35 članov	40.00
40 članov	45.00
45 članov	50.00
50 članov	60.00
60 članov	75.00
75 članov	90.00
76 ali več članov	100.00

MLADINSKI ODDELEK

25 članov	\$ 5.00
50 članov	10.00
75 članov	15.00
100 članov	20.00
125 članov	25.00

Te nagrade se bodo poleg običajne provizije nakazovale koncem leta onim društvom, ki bodo pridobila dovolj novih članov za eno ali drugo nagrado.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Revizija in polletna seja glavnega odbora, se bo vršila v glavnem uradu v tednu med 14. in 20. julijem 1930. Društva, ki imajo kako zadevo za predložiti glavnemu odboru, naj to pravočasno store. Vse prošnje in druge zadeve, ki so namenjene za to sejo, imajo biti v glavnem uradu pravočasno.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

IZJAVA NEODVISNOSTI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

daje in si vzela moč, da nam on daje zakone; odpovedal se je tukajšnji vladi s tem, da nam je odrekal zaščito in nam napovedal vojno; ropal je naša morja, napadal naša obrežja, požigal naša mesta in moril naše ljudi; ravno v tem času je poslal semkaj veliko armado tujih najemnikov, da dovrši delo moritve, razdejanja in tiranstva, katero je že pričel z največjo perfidnostjo in krutostjo, ki ni nara para v najbolj barbarski dobi in ki nikakor ne pristojajo glavi civilizirane države.

Prisilil je naše državljane, katere je vjel na morju, da so se morali oboževati proti svoji domovini in da so postali rabljivi svojih bratov in prijateljev, ali da padejo od njihovih rok. Izval je med nami vstaje in nahujska, proti nam krvoločne indijske divjake, katerih vojskovanje je zverska moritev starčev in dece, moških in žensk.

V vsakem slučaju teh naštetih krivic smo se pritožili na najpogostejši način, toda vsaka naša pritožba in prošnja je obrnila se več krivic. Vladar, čigar značaj ga v luči omenjenih krivic označuje za tiranin, ni sposoben, da bi vladal svobodni narod.

Nismo hoteli delati nobene krivice našim britanskim bratom. Svarili smo jih neštoto krat, da naj si ne prilaščajo neopravičene oblasti nad nami; opozarjali smo jih tudi na okoliščine naše emigracije in naseljevanje v teh kolonijah. Apelirali smo na njihovo prirojeno pravičnost in velikodušnost; sklicevali smo se na sorodne vezi med nami in jih prosili, da naj nehamo s krivičnim prilaščanjem oblasti, ki bi moralo pretrgati te vezi. Ali tudi oni so bili gluhi za naše pravične glasove in niso se ozirali na naše krvno sorodstvo. Zato moramo danes tudi njih, ki obsojajo našo ločitev, smatrati za to, kar velja za vse ostalo človeštvo; za sovražnike v vojni in prijatelje v miru.

Zaradi tega izjavljamo mi zastopniki Zedinjenih držav ameriških, zbrani v generalnem kongresu in kličoči najvišjega Sodnika za pričo naših čistih namenov, in slovesno proglašamo v imenu vsega dobrega ljudstva teh kolonij, da so te Združene kolonije od danes in da imajo pravico biti SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE, da so proste vsakega podaništva do britanske krone, da so popolnoma pretrgane vse politične vezi med njimi in Veliko Britanijo in da imajo te kolonije kot SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE od danes naprej vso moč napovedovati vojno, sklepati mir, ustanavljati zveze, voditi trgovino ter storiti in vršiti vse, kar imajo pravico storiti NEODVISNE DRŽAVE. Da izvedemo ta svoj proglas in zaupajoč v božjo Previdnost, se zavezujemo, da smo pripravljene žrtvovati svojo čast, imetje in svoje življenje. JOHN HANCOCK, predsednik kongresa.

(Sledi 55 podpisov zastopnikov iz vseh prvih trinajstih držav).

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

simist. Navedel sem mu vrsto avtoritet, ki zatrjujejo, da postaja svet vsak dan boljši. Možak pa je samo zmajal z ramami in odvrnil kisló: "Saj nič ne rečem, morda svet res postane vsak dan boljši, nato se pa poslabša ponoči."

Na Kresni večer smo na pikniku slovenske hranilnice v Clevelandu pri pevsko razpoloženem omizju adoptirali geslo, ki mi tako ugaja, da ga tu navajam in toplo priporočam vsem piknikarjem in praznovalec 4. julija po vesoljni ameriški Sloveniji. Glasi se: "Na zdravje—pa tiho bodi!" A. J. T.

KAJ JE HABEAS CORPUS

(Nadaljevanje iz 1. strani)

ravnatelj norišnice bo moral privedi dotičnika pred sodišče. Inozemec, katerega deportacija je bila odredjena in se nahaja v rokah priseljeniških oblasti, mora biti priveden pred sodnika, da se zasliši, da-li njegova deportacija je vpravičena, ako on oziroma njegovi sorodniki ali prijatelji zahtevajo njegovo oprostitev na podlagi "writ of habeas corpus." Sodnik izda ukaz priseljeniški oblasti, naj privede dotičnika pred sodnika, ki zasliši vse stranke in utegne naložiti priseljeniški oblasti, da izpusti inozemca v svobodo, ako se sodnik prepriča, da deportacija ni v redu. Ako kak mladič vstopi v vojsko ali mornarico brez privoljenja starišev, isti utegnejo izsiliti njegovo izpustitev na podlagi habeas corpus. Stariši, ki jim je bilo odvzeto varstvo otrok, smejo zahtevati za writ of habeas corpus.

Razsodba pristojnega sodišča, pa naj si bodi tudi nevtemeljena, je obvezna, dokler ni ovržena po višjem sodišču. V večini držav so prizivna sodišča in njihovi sodniki vpravičeni izdati sodna povelja, ki so zovejo writ of habeas corpus. Vrhovno sodišče Združenih držav sme izdati taka povelja, ki veljajo za vso deželo, dočim nižja federalna in državna sodišča jih morejo izdati le v svojem okraju. (F. L. I. S.)

GLASOVI Z RODNE GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

kraljevini Jugoslaviji Ibrahim Hadži-Hafic Maglajlić.

Prebivalci vasi Gostuše in Dojkincev v nišavskem srezu se črtijo že dalje časa. Nedavno je med njimi zopet prišlo do hudega spopada, ki se je razvil v pravcato bitko. Nekateri so bili oboroženi s sekirami in kolicami ter je bilo več seljakov iz enega in drugega tabora ranjenih. Neki Rančić je vso noč ležal nezavestno na bojišču in so ga šele naslednje jutro prebrljali v bolnico. Oblastva so uvedla preiskavo.

Te dni se je vrnil s svojega večdnevnega potovanja po Južni Srbiji francoski poslanik na jugoslovanskem dvoru g. Dard. V razgovoru z novinarji je izjavil, da je bil naravnost presenečen na svojem potovanju. To so najlepši kraji, ki jih je sploh kdaj videl, čeprav je premoval več mnogo sveta. Če bi svetovni turisti vedeli za lepote teh krajev, bi ne šli nikamor drugam kakor v Jugoslavijo. Gostoljubnost, ki jo izkazuje narod tujcem, je brez primere. Prepričan je, da se bo tujski promet v par letih v Jugoslaviji silno razvil in da bo sčasoma dosegel tako višino, da bodo Jugoslavijo zavidale vse druge države.

Pred kratkim je prijezdila v Zagreb romunska športašica ga. M. Trifon, ki je 7. jun. odjezdila na svojem konju "Favorit" iz Bukarešte v Jugoslavijo. Naproti so ji šli iz Zagreba oficirji s komandantom VI. konjeniškega polka in člani zagrebškega Jockey-kluba. Ko so oficirji spremili gospo Trifon v mesto, so ji priradili za g r e b š k i

sportniki navdušen sprejem ter jo povabili na zakusko. Romunska športašica je jezдила preko Temišvara, Vršca, Pančeva, Beograda, Osijeka in Virovitice v Zagreb, od koder odjaha v spremstvu nekega konjeniškega kapetana proti Mariboru in dalje v Avstrijo, Češkoslovaški in na Poljsko.

V kranjski okolici je bila vladala v prejšnjih letih prava manija požarov in požigov. V poslednjem času, zlasti v letošnjem letu je bila kronika v tem pogledu povsem mirna. Zato je tem večje razburjenje povzročila vest o velikem požigu, ki se je dogodil v lepi vasi Grad, občina Cerklje. Trem posestnikom je zgorelo razen stanovanjskih hiš popolnoma vse, da čehijo njihovo škodo nad 200,00 dolarjev.

V noči od sobote na nedeljo 1. junija se je pokazal na strehi skednja na posestvu Jožeta Krčiča rdeči petelin. Prva je ogenj zapazila domača hči Marija, ki je zbudila domače in tekla klicat sosede na pomoč. Kmalu je bila vsa vas, ki je postala obžarjena od visokih ognjenih zubljev, na nogah in hitela gasiti. Ko so prispeli gasilci iz Cerklj s svojo motorno brizgalno, se je ogenj že znatno razširil, da je bilo misliti le na lokaliziranje. V ognju so bila vsa gospodarska poslopja, skednji in šupe treh posestnikov sosedov Jožeta Krčiča, Franca Kuharja in Janeza Roprehta.

Ker so bila vsa poslopja s slamo krita, se je ogenj tako hitro razvijal, da ni bilo ljudem mogoče iz gorečih poslopj nišesar rešiti razen živine. Združeni gasilci iz Cerklj, Zgornjih Brnikov in Velesevega so s skupnimi močmi lokalizirali ogenj in tako obvarovali vsaj stanovanjska poslopja, ki so bila zavarovana le s požarnimi zidovi.

Ogenj je v gospodarskih poslopjih uničil vse, kar je bilo shranjenega: gospodarsko orodje, živinjsko krmo, drva. Tako trpi posestnik Krčič okrog 80,000 dinarjev, Kuhar 75,000 in Ropreht 50,000 dinarjev škode. Zavarovani pa so bili za celo posestvo za manjše zneske od povprečne škode.

Prve poizvedbe po nastanku ognja nedvomno kažejo, da je ogenj nekdo podtaknil. Ugotovljeno je tudi, da je storilec poskušal v isti noči zažgati tudi pri drugih posestnikih. Ljudski glas meče storilstvo na neko kmetico, ki je bila tudi aretirana in oddana v zapore kranjskega sodišča. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje, ker je to v enem letu že četrti požig v tem malem naselju.

Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof ljubljanski, je dne 29. maja obhajal 80-letnico rojstva. Rojen je bil 29. maja 1850 v Begunjah na Gorenjskem.

Cigan Ivan Hudorovac iz Tanče gore je izvalil Rezi Ostrončičev iz Vinice pod pretvezo, da ji bo pomagal, da ji bo mož postal iz Amerike denar, najprej 350 dinarjev. Obljubil ji je tudi, da ji bo odpravil bolezen pri svinjah. Prinesel ji je bel prašek in potem prejel od Ostrončičeve celih 13,300 dinarjev. Revico je tako zmešal, da si je denar izposodila, samo da mu je ustregla. Sosedom se je čudno zdelo, zakaj potrebuje Ostrončičeva toliko denarja. Za zadevo so se jeli zanimati tudi orožniki, ki se jim je Ostrončičeva končno zaupala navzlic temu, da ji je cigan zabičil, naj nikomur nišesar ne izda, ker bo sicer ostalo sredstvo brez učinka. Okrožno sodišče je obsodilo cigana na osem mesecev težke ječe, vrhu tega pa mora vrniti kmetički priseljarjeni denar. Kdaj ga bo vrnil, je pa seveda poglavje zase.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 5400 Butler St., Pittsburg, Pa.
 Podpredsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
 Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburg, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
 1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412-12th Ave. E., Duluth, Minn.
 2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
 3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburg, Pa.
 4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Porotni odbori:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
 1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
 2. porotnik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravitelj: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniški spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

DOPISI.

Chicago, Ill.

Kakor je bilo že poročano, priredi društvo "Zvon," št. 70 JSKJ, na dan 4. julija velik piknik v Willow Springsu. Piknik se bo vršil v "grovu" rojaka Kegela (poprej John Widmar). Društvo Zvon je tu na dobrem glasu, ker skuša vedno vse najboljše urediti, bodisi pri društvenih sejah ali pri različnih zabavah. Res se tuintam zgodi, da kateremu kaj ne ugaja, toda končno je vse O. K.

Tudi na dan 4. julija bo skušal odbor društva Zvon urediti, kar najbolje mu bo mogoče, da bo dovolj vsestranske zabave na pikniku. Zabave bo dosti za starejše, za našo mladino pa bo zabava v obliki športnih iger. Torej, stariši, privedite seboj svojo mladino, da se bo z nami vred zabavala na pikniku. Pokažite, da se zanimate za društvo Zvon in J. S. K. Jednoto, s tem, da se omenjena piknika udeležite, če vam je le mogoče. Čim več nas bo, tem bolj zabavno in veselo bo.

Za tiste udeležence piknika, ki nimajo svojih avtomobilov in se tudi neradi vozijo s pocestno železnico, bodo na razpolago "trucky," ki bodo vozili na piknik in nazaj po zmerni ceni. Vsi tisti, ki se nameravajo peljati na piknik s "truckom," naj bi se priglasi najkasneje do 3. julija.

Karol Kapelj, tajnik dr. Zvon št. 70 JSKJ.

Chicago, Ill.

Vsi tisti, ki se nameravajo udeležiti vrtno veselice društva Zvon, št. 70 JSKJ, ki se bo vršila dne 4. julija v Willow Springsu, in se hočejo peljati na prostor piknika s "trucky," naj izvolijo vpoštevati sledeče: Prva postaja bo pri sobratu And. Spolarju, 1921 Blue Island Ave., točno ob enajsti uri dopoldne; druga postaja bo pri sobratu W. B. Laurichu, 22nd in Lincoln Sts., ob 11:30 dopoldne; tretja postaja pa bo pri sobratu Sustarichu, 1825 So. Kostner Ave., točno opoldne. Vsi oni, ki se nameravajo peljati na naš piknik s "truckom," so prošeni, da se drže navedene časa, ker čakalo se ne bo nad označene ure. Na svidenje 4. julija v Keglovem vrtu v Willow Springsu!

John Zvezich.

Center, Pa.

VABILO NA PIKNIK.—Vse bratska društva, kakor tudi posamezni rojaki iz te okolice so vabljeno vabljeno, da na obljubljeno na pikniku, katerega prireja društvo sv. Barbare, št. 83 JSKJ, v nedeljo 13. julija. Piknik se bo vršil na farmi znanega rojaka Johna Potočnika in se prične ob eni uri dopoldne. Omenjena farma je oddaljena dve milj od Centra, blizu W. Penn Highway. Prostor je jako priazen. Igral nam bo orkester. Vabljeno so tudi sosedje iz East Pittsburga, ki bo nedvomno zadovoljil vse pesazeljne. Razzume se, da bo poskrbljeno tudi za kosilo.

Detroit, Mich.

Društva, ki lastujejo delnice za S. N. Wom, prirede skupen piknik v nedeljo 6. julija na Six-Mile Road in Rayn. Goto-

(Dalje na 5. strani)

"ARTICLE"

Many have often wondered why the modern physician will advise almost all of his patients to eat more fresh fruits and vegetables. Agriculturists know that fertility of the soil depends on an adequate supply of minerals and that when plants are undernourished they are liable to all sorts of diseases. Those who have made a study of nutrition know that an adequate supply of minerals are obtained when the diet includes enough vegetables and fruits.

In addition to their store of minerals in a form best suited for utilization by the body, vegetables and fruits have been found to be a source of vitamin or accessory food substance, which is of utmost importance for growth and health. Vitamins are substances of unknown composition, normally present in certain foodstuffs in minute quantity; their absence from the diet leads to definite disease conditions e. g., rickets, scurvy and pellagra, etc. Animal foods that contain vitamins are fats, eggs and milk. There should be present in the diet an adequate amount to insure normal growth and health.

The human being can thrive fairly well on all kinds of diets, but this is no reason why he should take advantage of a hygienic dietary laden with benefits. It is not what we eat, but what we assimilate that nourishes our bodies and there is much evidence to prove that many of our diseases are due to wrong food habits.

People do not realize how taste has been vitiated by eating concentrated foods and condiments, whereas, the simpler foods increase the faculty of taste. Cellulose, the structure basis of plants, is indigestible but facilitates intestinal elimination. Food is never wholly digested, and at each meal some uncooked food should be eaten, for the colon requires a certain amount of indigestible material to stimulate peristaltic motion. Vegetables and fruit contain the indigestible material needed and so are the best laxative foods. Among foods high in cellulose are, whole wheat, oatmeal, beans, peas, string beans, cauliflower, kohlrabi, celery, beets, asparagus, carrots, spinach, tomatoes, lettuce and onions.

Vegetables and fruits contain the mineral matter that enters into the composition of all the tissues of the body. Minerals form 6% of the bodyweight in human beings and they are necessary to build up bones, teeth, blood and tissues, to insure sound nutrition. The most important of the minerals necessary to life are calcium, sodium, potassium, magnesium, iron, phosphorus, sulphur, silicon, chlorine and iodine. These minerals are best taken as organic salts, rather than as drugs, and this is the form in which plants furnish them.

Calcium forms about 50% of the mineral matter of the body, it being the principle constituent of the bones and teeth. It also helps in the prevention of rickets. Among plants being rich in calcium are: cabbage, lettuce, watercress, endive, onions, brussels sprouts, and figs.

Sodium is important in keeping the blood alkaline and in eliminating carbon dioxide from the lungs. It is abundant in spinach, apples, strawberries, lentils and unpolished rice.

Potassium is closely related to the vital functions of the cells of the body and is largely found in muscle tissue. Baked potatoes, grapes and chestnuts contain large parts of this metal.

Magnesium gives flexibility to bones and elasticity to muscles and is found mostly in barley, spinach and walnuts.

Phunology

Lady of House: "What! Two of you begging?"

Dusty Roades: "No, ma'am, I've sold out my route and have promised to introduce Jake to my old customers."

Fonda Love: "Do you ever peep through the keyhole when I am sitting in there with your sister?"

Small Brother: "Sometimes. That is, when mother ain't there."

Little Bill: "Aw, mister, I just saw you kiss my sister."

Big Boy: "Shhh! Here, sonny, put this quarter in your pocket."

Little Bill: "Here's your 15 cents change. One price to all—that's the way I do business."

Chugwater: "I never could see why they call a boat 'she'."

Dashpot: "Evidently you never tried to steer one."

Allsix: "Why do you leave that ancient car of yours parked in front of the house?"

Misfire: "Well, if I leave it in the alley somebody might dump ashes in it."

Mrs. Bridgefan: "So Speed-boy is a fast bridge player?"

Mrs. Tableleg: "Yeah, if you hesitate 10 seconds and making a play he wants to know if you are playing auction or suspension bridge."

New Utah Highway To Be Dedicated

On July 4th a newly scenic highway between Mount Carmel, Utah, and Zion National Park, completed recently, will be dedicated in the presence of governors from a score of states.

Dedication exercises will be held within the rock-ribbed tunnel a mile long, thru which the federal state highway runs. This ceremony is to follow the annual governor's conference in Salt Lake City, where the state executive, will meet for three days before starting a tour of the west's natural wonders in Utah and Arizona.

After the highway dedication at Zion canyon, the governor's itinerary will include the Grand canyon of the Colorado in Arizona, Cape Royal, the Cedar Breaks national monument in Utah. The conference will adjourn formally at Zion canyon park July 4. Business sessions will be interspersed with the sightseeing trips.

Iron is necessary for the blood. It is found in the hemoglobin of the red blood cells and after uniting with oxygen it visits all parts of the body, playing a very important factor in oxidation, within the cells. Food rich in iron are: Spinach, lettuce, beets, strawberries.

Phosphorus is found in whole wheat, unpolished rice, onions and almonds and is essential to brain workers. Sulphur predominates in red cabbage, carrots and cauliflower and are refreshing to nervous individuals. Silicon is found in whole wheat and unpolished rice and it is said to have some antiseptic quality within the body. Chlorine is present in celery, cabbage and fresh coconut.

At this time of the year fresh fruits and vegetables are easily available and should be used daily. Of course, men who labor hard daily should have beside fruits and vegetables, some of the more concentrated food such as meats, meat extracts, bread, butter, eggs, cheese and milk.

F. J. Arch,
Supreme Med. Exam. S.S.C.U.

About Our Playgrounds

There was a time when "little kids" used to have to play ball on the streets and get their pants warmed for going swimming in the creek—and all such things that the little fellow thought permissible but learned differently from parents who feared for the safety of their young ones.

But thankfully no such condition can occur in this age, for with the highly developed playground system in operation in Cleveland, O., under Commissioner of Recreation John H. Gourley, the little tots, the intermediates, and even the adults who think they are too old to play can find a host of interesting things to do at the playgrounds.

Monday, June 23, 32 municipal playgrounds have thrown open their doors to virtually thousands of Cleveland school children and working people. From the time "Little Johnny" has had his breakfast and dispensed with his morning chores until the time his weary legs and aching little eyes tell him that the Sandman is near he can keep himself occupied with practical and enjoyable work at the playgrounds.

Intelligent young college folks can be found as leaders at all grounds. Young men and women whose experience and training enable them to bring out the best in the youngsters, whose unlimited knowledge of games and athletics can keep the tots occupied from sun-break to sunset, and whose pleasing personalities will make the children learn to love them.

Activity, the incentive to success, will be the key word of the entire playground system. Commissioner Gourley has taken from his host of ideas tested and proven activities which should make the children of Cleveland value their connections with the playgrounds as priceless. A sport program, including track, tumbling, swimming, chinning, baseball, volleyball, basketball and practically every other health-building exercise will be one of the outstanding features on the program.

For the demure little misses who like their dainty dolls there will be doll shows with hand craft supervisors to instruct them in the art of making those pretty little things that their rose-cheeked "babies" wear. And then the art that has a magnetism which even the most stolid adult cannot resist—magic. William Friedell, who through long years of service, has become virtually a tradition with the city playgrounds, will be back with a new bagful of tricks, many of which he learned through actual communication with the great magician Thurston. Known as the "Houdini of the Playgrounds," Bill has come to be loved by eager lads all over the city for his priceless art.

Sculptors in the making may be seen at any of the playgrounds busily engaged in fashioning the Woolworth Tower, the Terminal Tower, the flight of Lindbergh's plane and many other pretty little studies—all out of sand. Each year a mammoth Sandmodeling Exposition is held at Edgewater beach, with children from all play-spots competing and actually some beautiful little pieces have come from the hands of tiny tots who spend their time in the sand box at the playground.

Well organized baseball leagues with playgrounds competing against each other is still another feature. Both junior and senior leagues are organized and games are played semi-weekly with finalists in

TOURING TO THE PACIFIC COAST

(By Joseph Mantel)

(Continued from Last Issue)

We arrived in Ely, Minn., our home town and the gate way to the National forest and the play ground of the Nation. I noticed and saw just what I dreamed in California. That of heavy black smoke coming from a building caused our hurried trip back home.

To my surprise the building containing the meat and grocery store next to my place of business had burned causing a \$5,000 damage to the building and stock. And to think that only four inches separates my building with that of the damaged one. I was very thankful to note that my place was not damaged due mostly to the quick work of the fire department.

When we came home several letters came from San Francisco to our many friends from Ely, inquiring about the Minnesota tourists that were supposed to have visited that city. Our many friends in San Francisco had even made preparations furnishing a four-piece orchestra to help celebrate our expected arrival. Included were many of the old timers from Ely. One letter stated that a supreme official of the S. S. C. U. was expected to be at the meeting of lodge No. 141 of San Francisco.

I must say that we appreciated very much what our friends in San Francisco had done for us and are extremely sorry to say that we were compelled to follow the same route returning home. It was practically impossible, due to the bad conditions, to make the trip to San Francisco on our way home. It is with great regret that I was forced to disappoint the members from lodge No. 141 from their expected visitor.

I also wish to add that when three of my comrades decided to make the trip we did so with the idea of making it a fishing party and not an official S.S.C. U. trip. Such being the case no one was notified of our trip because in reality we did not know ourselves just what course we would follow. But nevertheless, I promise that when we make another trip we shall start again just where we let off and continue until we hit San Francisco. We feel that we missed the best part of the journey by being unable to return home via San Francisco.

In Minnesota the ice had not melted upon our return, and, of course, were disappointed in seeing two feet of ice cover the lakes and six inches of snow covered the ground. But in a month's time the sun penetrated through and the ice was seen floating down the creeks. Everyone that cared to fish was making himself ready for fishing and before long you could see a number throwing out their lines. On or about April 1st, the fish started to spawn much to the delight of everyone.

Any girl can be gay in a classy coupe,

In a taxi they all can be jolly,
But the girl worth while is the one who can smile

When you're taking her home on the trolley.

Urey: What is the motive in that Russian composition they are playing.

Fuqua: By the sound I should judge it was revenge.

each district meeting for the city title.

Then to top off the season three mammoth festivals are held in the city parks, welding the entire season of activity into a great pageant with every form of work shown.

My Biggest Boat Ride

The first time I crossed a large body of water was last summer when I crossed Lake Michigan on a ferryboat. For me it was a fairy boat. I shall never forget it. We went to the pier about 2 o'clock in the morning to wait for the ferry. After waiting for what seemed ages, we finally saw the ship come steaming majestically out of the darkness into port. All her lights were on and the decks lined with passengers. I stared open-mouthed, awed by the beauty of the sight and moved to silence by the soft rushing of the water as the bow skimmed through and glided into harbor.

A long silence, then everything was bustle and excitement. The huge mouth of the ferry opened, joining its tracks to those on land to make a continuous railroad, along which there came out, presently, a great stream of railroad cars. There seemed to be no end to the line of cars, but the end did come, and then the automobiles started to pour out of the cavernous mouth.

Automobile after automobile came out. I wondered, as I looked on, if the feeling I had was not similar to the feeling a hen gets when she tries to pull out of the ground what seems to be a small worm, only to find that it is very long, and keeps on pulling without seeming to find the end. Over sixty cars I counted before the worm (or rather, the line of cars) finally came to an end.

After unloading, the ferry immediately began to load again. We were among the first to get our car aboard. Even upon seeing the vast space in which they were parked I could not understand how over sixty cars, besides the railroad cars, could be fitted into it. After our auto was parked correctly, we went up on deck. I was immediately impressed by the shining cleanliness of everything. To one side of us lay the city in the first light of dawn, and on the other side stretched a vast expanse of choppy gray water. By the time the anchor was lifted the sun had come up behind the clouds, and I could see the distant horizon without the least suggestion of dry land.

As the boat slowly started, sounding its shrill whistle, I began to have a very strange feeling. I tried to analyze it. Was it in my stomach? No. In my head? No. I finally decided it must be the funny feeling everyone gets the first time he finds himself out on the open water without any land in sight. I could readily understand why Columbus' men had begun to mutiny when crossing the Atlantic. That feeling soon wore off and I began to enjoy watching the bow swish through the dark water.

However, as we passed into the deeper water of mid-lake, a wind arose and I had a feeling which I quickly traced to my stomach—seasickness. I tried to fight it off, but it got worse and worse, till I had to give in and go into the large sitting room with its red plush chairs and private berths. It was impossible to maintain a vertical position, as the boat rocked from side to side, so I sat down. It was worse sitting down so I stood up again, only to land back on my seat again as the ferry lurched to one side. I tried to keep up a conversation with the others, but we all found it was safer to keep our mouths shut.

After a long time, in which I battled to keep my stomach right side up, I went out on deck again. It had calmed down and we were making more progress. I enjoyed the fresh breeze on my

Bare Facts

Counting Money

How long would it take you to count a million silver dollars—one day, two days, a week or how? Well, the fastest coin counters in the world are the Chinese money changers and 200 dollars a minute is a stiff average for them. Keeping up this rate for 10 hours a day it would take one of them more than eight days to count a million dollars. Most of us would not average more than 100 dollars a minute, or 16 days or more for a million. It is easier and quicker to spend it even if you call for the change.

Civil War Debt

The federal government contracted a national debt of \$2,718,500,000 as a result of the Civil War. This money was borrowed from individuals by issuing bonds. It has all been paid except about \$400,000, which is still outstanding. This figure does not refer to pensions paid after the war, but to the original war debt.

Booster Gone Bugs

Recently a group of young couples held a "wiener roast," enjoying themselves to the utmost and without caution. In fact, this group imbibed an excess of Slovenian giggle water and proceeded to make merry.

Mike Krall, president of the Collinwood Boosters, No. 188, S. S. C. U., decided to show the folks a number of new tricks. One was to give the fish a drink of pop in a pond that didn't have more than a bucket of water. Guess Mike must have been using strong imagination to convert less than a bucket of water into a lake.

Not being satisfied with this novel trick, Mike decided to entertain the group still further. As usual (so it is reported), Mike's car stalled and he, thinking his car was out of gas, proceeded to look into the radiator to see if there was any gas in it. Perhaps Mike owns one of those 52-cylinder 899-horsepower bicycles that go tearing through the streets at five miles per hour to the shudder of all spectators. Or maybe it was a new kind of motorcycle that is the terror of any neighborhood.

Mike ought to give us a little more inside dope on some of these strange and gruesome ideas. It would be greatly appreciated if he would show us why he prefers to give the fish a drink of pop in an imaginative lake that hasn't enough water to scrub your teeth, and his explanation of the super car that carries gasoline for its cooling properties.

face and began to wish the end of our trip would never come. But it did. Soon we began to see the tall bluffs in the distance, the water grew calmer, and before we knew it we were close to the sandy banks of Lake Michigan on the Michigan side. We ran down to the lower room where our car was parked to watch from there the slow but interesting process of landing. When our turn came, we drove out and from there resumed our journey on land.

We had all enjoyed our ferry ride, especially those of us for whom it was the first ferry ride. As I think back upon it, I feel that I should well be satisfied, for I learned much from my first "fairy" ride. I am even glad the going was rough, for if it was not I might have missed the most unique experience—of being seasick! After such an experience one feels he is entitled to write about the "ups and downs" of boat-riding!

Margaret Agnich,
No. 1, S. S. C. U.

Games of Yesterday

The enterprising "recreation chief" of Cleveland, O., Commissioner John H. Gourley, has undertaken a study of the history of games. He has appealed to the foreign born of Cleveland to assist him in obtaining all available data on the games played in the "old country" and their respective histories with a view to presenting them to the children for a better understanding of their racial background. Already definite knowledge of more than fifty games, their origin and development, has been secured.

We hope that this interesting study will be fully successful and that results will become available in the form of a volume on this subject.

Games are an expression of the play instinct inherent in human nature. Of very ancient origin, they form a distinct branch of ethnology and folklore, and throw much light on national customs from which they are partly derived. In modern times they are highly valued as a relief from the constant pressure which civilization brings to bear upon both children and adults.

It is said that America's national game, baseball, had its origin in the old English game of "rounders" and that football is the outgrowth of the English rugby. Most of the "singin' games" known in America originated in European countries. The popular dance-song "Around the Mulberry Bush" is a survival of the custom still practiced by some of the European peasantry of celebrating the gathering of flowers and marching in procession. Chess, the game called the "Athletic of the Intellect," was played in China before the 10th century.

And every student of history knows that athletic games added much to "the glory that was Greece and the grandeur that was Rome." Some of the Greek games, immortalized in literature and art, were examples of balanced culture. They drew together the greatest poets, philosophers, orators and artists, blending physical prowess with the intellectual and ethical interests of the time. F. L. I. S.

Since our cultural roots and backgrounds are partly hidden in the play games of yesterday, it is well to know and appreciate them.—F. L. I. S.

GASOLINE TAX TO STAY

Twenty-five million more cars and trucks are consuming gasoline in the United States. Last year each motorist in the United States used an average of 571 gallons and paid an average gasoline tax of \$18.30. Massachusetts has the lowest gas tax, averaging \$8 for each vehicle, based on a 2-cent tax. New Mexico's tax is the highest, an average of \$37, based on a 5-cent tax.

Gasoline taxes were boosted 47 per cent last year, totaling \$449,731,000 for the country. The Petroleum Institute shows a 96-fold gain in eight years. All states now impose a gasoline tax, the rate ranging from 2 to 6 cents a gallon. 18 to 33 per cent of the total price. This probably is the largest direct sales tax imposed on any commodity. It has come to stay a long while, for, although the country has thousands of miles of improved roads, it now becomes necessary to widen them.—Capper's.

"Do you know how they keep the crime wave down in Scotland?"

"I'll bite."
"They charge the prisoners board and room."

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. strani)
 druge potrebnosti, ki spajajo piknik, zato ne bo trekmur trpeti niti žeje niti
 prej, bratska društva, rojarske rojakinje te okolice, ne
 naše našega piknika na
 farmi v nedeljo 13.
 Pozdrav in na svidenje!
 Frank Shifrar,
 tajnik društva št. 33 JSKJ.

De Pue, Ill.
 društvo Slovenski Bratje
 130 JSKJ se tem potom
 zahvaljuje vsem tistim,
 se udeležili naše slavnostne
 društvenega obhajila
 v razviti zastavi. Zamo
 se botrom zastave, da
 govornikom Jos. Skinnerju in
 levniku za krasne govore,
 komikom American Legion,
 nam pri razviti zastave
 brezplačno, rojaku Marti
 vnetu, ki nam je dal pro
 razpolago brezplačno, in
 vsem, ki na kakoršen
 način sodelovali z nami.
 se moramo zahvaliti
 družstvom iz La Salle
 Pue za njih številno ude
 zastavami.

nam je nekoliko vreme
 malo do dveh popoldne, to
 ko je bil program za
 in zastava razvita, se
 vreme zjasnilo, da smo se
 podali k zabavi in prosto
 Tako je prireditev do
 uspeha. Vsi stroški so se
 ni, namreč zastava in pro
 je še ostalo par desetst
 za društveno blagajno.
 pa hvala torej vsem, ki
 kateri koli način pripo
 do tako lepega uspeha!
 društvo Slovenski Bratje,
 J. S. K. Jednote:
 Ignac Benkše, tajnik.

Enumclaw, Wash.
 osim, da mi odstopite malo
 v našem glasilu, da
 sporočam, kako se imamo
 slovenski farmarji tukaj na
 severozapadu, v zela
 Washingtonu. Vedno č
 po raznih listih razmere
 deželi, kako je na miljo
 di brez posla. Tukaj v
 zvezi je ista storija. Na ti
 jih je brez dela po mestih.
 in strgani so. Ali mi ubo
 marjarji! Toliko imamo de
 ne vemo kaj bi počeli.
 je, da mi bolj mali far
 ne moremo dosti naprej,
 ni pa, da nismo nikoli
 ni treba nam se bat, da
 "boss" in nam rekel.
 ne potrebuje več, da bo
 "layoff."

aj so tukaj zrele črešnje.
 nam je dobro, ker jih lah
 vramo s ptički vrez brez
 Ali človeka srce boli, ko
 gni na majhne otroke po
 ki prosijo matere mor
 za eno črešnjo, pa jim ne
 strsteči, ker mora pomisi
 oče ne dela in morebiti
 oče ne bo. Tukaj zdaj za
 premogorove in žage,
 so da bi jih še več odpi
 Kam bomo prišli, ako bo
 ako naprej? Delavci, zbu
 el čas je, da se preobrne.
 zbirajte se, da boste lah
 času volite kaj napra
 boste lahko izvolili svo
 že, ki bodo delali v korist
 ne pa za kapitaliste.
 je znano, smo se mi far
 tukaj spravili skupaj in
 umamo veliko organizaci
 upamo, da bo postajala
 močnejša.

farmarji se tudi tukaj
 kaj zabavamo. Večkrat
 plesno veselico, in zdaj
 ali bomo priredili tu v
 "Farmers' Picnic"
 veslovanski piknik.
 sté vsi Slovani iz cele
 do po možnosti pripo
 do boljšega uspeha te
 Ob 10. uri dopoldne
 parada po mestu
 Prošena so vsa dru
 deželijo parade z. Proše
 venimi zastavami. Proše
 vse Slovenke, da se

oblečejo v narodno nošo. Pa vi,
 Mr. Terbovec, ste tudi vabljeni,
 da bi z nami mladimi Slovenka
 mi korakali v narodni noši. (Mi
 je odkritosrčno žal, da Enumclaw
 ni par tisoč milj bližje! Op. urednika.) Stariši pa naj
 pripeljejo seboj kolikor največ
 mogoče svojih malih, da bodo
 korakali na čelu parade. Po
 paradi se pa odpeljemo na dve
 in pol milje oddaljeni Farmers'
 Picnic Ground z godbo na čelu.
 Tam bodo govorili razni govorniki,
 potem bodo raznovrstne
 tekme in ples popoldan in zvečer.
 Torej, pridite in se nam
 pridružite, da se skupno zabava
 mo in se medsebojno spozna
 mo in skupno nadaljujemo boj
 za boljše bodočnost.

H koncu dopisa pozdravljam
 vse rojake širom Zedinjenih
 držav, vas g. urednik pa prosim,
 da mi oprostite, ker vem,
 da sem napravila bolj slabo, ali
 jaz nisem tako zmorna za slo
 venščini, kakor vi. Upam, da
 boste malo potrpehli. Huh?
 (Tak dopis, izpod peresa v
 Ameriki rojene in vzgojene Slo
 venke, je vreden resničnega
 priznanja. Marsikdo, ki je po
 hajal samo slovenske šole, bi
 bil ponosen, če bi slovenščino v
 pisavi tako dobro obvladal. Op.
 urednika.)

Mary G. Petchnick,
 Route 1, Box 115,
 Enumclaw, Wash.

Sublet, Wyo.
 NAZNAVANO—Sorodnikom,
 prijateljem in znancem naznavam
 tem potom žalostno vest,
 da je nemila smrt vzela iz naše
 srede dragega člana FRANKA
 NONERJA.

Za vedno je zatisnil svoje
 oči 16. junija, po večmesečni
 mučni bolezni, star 49 let. Zem
 eljske ostanke pokojnika smo
 izročili materi zemlji po civiln
 em obredu na pokopališču v
 Kemmerer, Wyo. Pokojnik je
 bil doma iz Vitanja na bivšem
 Spodnjem Štajerskem. Imel je
 dosti prijateljev in znancev,
 kar je pričala velika udeležba
 pri pogrebu. Pokojni Frank je
 spadal k društvu št. 28 JSKJ,
 katerega je bil večletni pred
 sednik, dalje k društvu št. 267
 SNPJ in k samostojnemu dru
 stvu Zveza za Sublet, Diamond
 ville in Cumberland. Spadal je
 tudi k U. M. W. A., Local No.
 2752. Vse omenjene organizaci
 je so mu preskrbele svečan
 pogreb in mu poklonile vence v
 zadnji pozdrav.

Naj se tem potom iskreno zah
 valim vsem udeležencem po
 greba in vsem, ki so se draga
 pokojnika spomnili z venc
 i cveticami. Hvala tudi bratu
 pokojnika, ki je prihitel iz
 Arme, Kansas, da je uredil vse
 potrebno.

Za pokojnim Frankom Nonerjem
 žaluje brat Martin Noner
 v Arma, Kans., in sestra
 Marija Lešnik v Spodnji Hudi
 nji pri Celju, Jugoslavija.

Počivaj sladko, dragi sobrat,
 in lahka naj Ti bo ameriška
 gruda!

Frank Krusich,
 član društva št. 28 JSKJ.

NAŠ SEVER NEKDAJ IN SEDAJ

(Piše Matija Pogorelec.)

(Konec.)

Pred kakimi štirimi leti, ko
 sem bil na obisku v St. Stephen,
 Minn., mi je takrat še živeči
 rojak Peternel pripovedoval
 kako se je bil seznanil z Rev.
 Buhom. Pri čiščenju sveta je
 baš valil veliko škalo, ko je k
 njemu stopil rojak in ga po
 "kranjsko" nagovoril. Na gla
 vi je imel precej razdrapan
 slamniki in tudi njegova oble
 ka ni bila nič kaj nova. Ko ga
 je začuden vprašal, če je tudi
 on "Kranjec," mu je odgovori
 l, da je misijonar Buh. Po
 zneje ga je Rev. Buh tudi po
 ročil. Ko je bila poročna cere
 monija končana, so priče odšle
 domov, nevesta pa je skuhal
 črno kavo (kajti v gozdih ni

bilo mleka), v katero sta na
 drobila kruha, in to je bila po
 ročna gostija. Potem sta šla
 oba sekati in čistiti gozd. Te
 zavavno je bilo delo čiščenja na
 krajih, kjer se zdaj širijo lepe
 farme.

Nekateri stari naseljenci, ka
 tere sem obiskal, so imeli zelo
 dober spomin. Pripovedovali
 so mi dogodke, kot bi se bili
 zgodili včeraj, dasi so se pri
 petili pred desetletji.

Rojak Hudovernik mi je pri
 povedoval, da so na kraju se
 danjih lepih farm bile indij
 janske kočice. V številnih ma
 lih jezerih in tekočih vodah je
 bilo mnogo plemenitih rib. In
 dijanci so jih znali tako spret
 no loviti, da so jih kot za stavo
 metali iz vode. Radi so jih po
 nudili tudi belim naselnikom,
 toda denar so le neradi vzeli za
 nje. Vsled tega so jih skušali
 odškodovati s čajem in jajci.
 Divjačine je bilo takrat po goz
 dih obilo, toda on (Hudovernik)
 ni bil lovec, toliko bolj vnet in
 uspešen lovec pa je bil rojak
 Pogačnik. Končno se je na lo
 vu obstrčil in za poškodbami
 umrl. Zelenjave, krompirja in
 drugih poljskih pridelkov se je
 dosti pridelalo, tudi jajec in
 masla je bilo dovolj, za meso
 tudi niso bili v zadregi, saj so
 imeli s čim krmiti prešiče in
 živino, poleg tega se je pa tudi
 razna divjačina pasla po goz
 dih. Le za denar je bilo težko,
 ker se pridelki skoro niso moga
 li nikjer prodati, ali pa za
 smešno nizko ceno. Lačen ni
 bil nihče, toda denar za sol,
 kavo, čaj, sladkor in nekatere
 druge potrebščine je bilo težko
 dobiti. Prvotni naselniki so čit
 ali slovenske časopise, kot
 Glas Naroda in A. Slovenca,
 kar jih je nekako vezalo z ro
 jaki po drugih krajih te velike
 dežele. Od Jaksata iz Califor
 nije so za posebne prilike na
 ročali vino in tropinovec, kar
 je bilo tiste čase prav po ceni.
 Rojak Hudovernik je dejal, da
 so bili s postrežbo vedno zado
 voljni. Tako se dobra in pošte
 na postrežba še čez leta ne po
 zabi.

Rojak Hudovernik, dasi je
 že nad 80 let star, še vedno rad
 čita razne časopise in marsika
 ro slovensko novico razširi
 med svojimi slovenskimi sosa
 di. Po svojih spisih in dopisih
 je poznat tudi urednik No
 ve Dobe; ugaja mu posebno ko
 loni "Vsak po svoje," svoje
 častno pa ga je zanimala humo
 ristična kolona "Gajžle-Koro
 bača," ki jo je sedanji urednik
 Nove Dobe več let pisal za Pro
 sveto. V zvezi s tem pripove
 dovanjem je vedno dobrovoljni
 starček razdril marsikako ori
 ginalno šalo. Sploh se rad poš
 ali z mladenkami in vdovami,
 toda nihče mu ne vzame za zlo
 ker ga splošno poznajo kot do
 brodušnega šaljivca.

V St. Stephenu je na pokop
 ališču tudi več slovenskih gro
 bov, kar pričajo napis na spom
 enikih. Pokopališče je lepo
 urejeno in pravemu vrtu po
 dobnou. Posebno lep spomenik
 ima škof Trobec. Poleg njega
 je pokopanih tudi nekaj nje
 govih sorodnikov. Umrl je za
 det od kapi meseca decembra
 1921. Buh je šel za njim 2.
 februarja 1929. Kdaj bo nje
 mu postavljen spomenik, ne
 vem.

V St. Stephenu sem se sest
 lal tudi z rojakom Slamnikom,
 ki je tudi med mlajšo generaci
 jo poznani in priljubljeni. Peča
 se danes s kovačijo. Prvotno
 kovačnico je imel v 8 milj od
 daljenem Rice, ob reki Missis
 sippi. Povedal mi je mnogo za
 nimivosti o naših naselnicah in
 pokazal mi je tudi nekaj slik.
 Med drugim mi je povedal, da
 je kot dijak prihajal na počit
 nice k njemu sedanji Rev. Bil
 ban, kakor tudi indijanska mi
 sijonarja Homar in Lampe. Hei
 rojaka Slamnika je učiteljica
 nekje v Dakoti. Posvetov ima
 lepo urejeno in v jeseni, ko sem
 se mudil tam, je bilo na vrtu
 polno rdečih jabolok. Povedal

mi je marsikaj iz svojih otro
 škil let in glede odhoda iz do
 ročine leta 1884. Ko sva se
 tako pogovarjala, se je na plo
 tu bližnjega pašnika pojavila
 velika belosiva verveca in se
 je pričela spakovati, kot da
 naji hoče oponašati. Pa je mož
 vzel puško in kmalu je bila ve
 verica okusen priboljšek naše
 mu kosilu. Neki deževni dan
 smo imeli pri nekem pečlarju
 celo gostijo, ker se je bil baš
 malo prej vrnil z lova in prin
 esel različne divjačine.

Odhajal sem proti St. Ste
 phenu po bližnjici skozi lep
 gozdiček, kjer je bilo na tleh
 nasutega mnogo zleda. Vid
 el sem, da so ga nabirali, ker
 želod je dobra krma za prešiče.
 Precejšna izprememba je
 nastala v tamkajšnjih krajih
 tekom desetletij. Gozdovi so
 zdaj že večinoma uničeni. Kjer
 so nekdaj pasle velike črede
 bivolov in kjer je bilo mnogo
 druge divjačine, ki je služila
 za hrano brezskrbnim Indijan
 cem, se danes širijo vzorno ob
 delane farme in stoje z lepimi
 vrtovi obdani prijazni domovi.

LONČAR

(Spisal Podgoričan)

(Konec.)

Hodi gori in doli po mestu;
 — pa ne opazi ničesar. Ko se
 vrne k liščku v hlev, stopi k
 njemu in pravi:

"Lišček moj, slabo sva za
 dela. Pravijo, da je mesto, pa
 nimajo 'rihte' ne 'fronkarije',
 ne druge take gosposke hiše."

Dolgočasil se je Andrejec v
 Višnji gori prav močno, zlasti
 tudi zato, ker si ni upal ziniti
 nobene šaljive. Izprevidel je
 bil, da Višnjanje ne razumejo
 šale. Kjer se pa Andrejec ni
 smel po svoji volji in nagonu
 mnogo šaliti, tam ni bilo zanj,
 naj je bilo še tako kratkočasno.

Težko je pričakoval sema
 njega dneva. Ker je bil v go
 stilni dokaj zajedel, obudila se
 je v njem zopet jezica na ženo,
 ker mu ni bila splekla ničesar.

Ko so pa začeli staviti po
 trgu tržne lope, upal je po šte
 vilu lop, da semenj ne bo tako
 slab, kakor si je bil mislil.

In res, drugega dne na vse
 zgodaj so drli ljudje od vseh
 strani skupaj, da se je Višnja
 gora kmalu napolnila. Višnjaj
 ne so stali na večnih vratih,
 kadili tobak in častljivo od
 zdravljali kmečkim znancem,
 ki so jih spoštljivo pozdrav
 ljali.

Andrejec zapelje voz na lon
 čarski trg, izpreže konjica in
 pusti, da se pase okoli, potem
 pa razloži posodo. Tekmeci
 njegovi so bili gorenjski lon
 čarji, ki so se postavljali z do
 kaj čedno posodo, tako, da se
 je Andrejec bal, da ne bi mogel
 prodati svojega blaga, ker je z
 zvedenimi očmi spoznal precej,
 da je gorenjska roba boljša. A
 ceni Gorenjci seveda niso moga
 li tekmovali z Andrejcem, in
 zato je imel le-ta okoli sebe
 kmalu cel krog žensk, ki ne
 gledajo toliko na blago kakor
 na ceno, katere so kupovale
 različno posodo. Prejšnja ne
 zadovoljnost se je kmalu umak
 nila prešerni zadovoljnosti.

Izpraševal je višnjanske ma
 tere, koliko zibel teče v hiši,
 kako je možu ime, trkal je na
 lonc ali skledo in vpil, da je
 prevpil vse:

"Kupite, kupite, poje ko
 zvon! Pol za denar, pol tako!
 Danes je ura; danes je čas: ju
 tri se ne bo dobilo več take ro
 be. Sam porcelan! Trdno bla
 go in trpežno; če vam skledo
 zarinem v glavo, gotovo jo raz
 bijem."

In ženske so veselo izbirale
 in kupovale. Seveda so se ne
 katere pogajale z njim, pa An
 drejec ni bil trd. Gorenjski lon
 čarji so gledali pisano Andrej
 ca in gnečo okoli njega, ker so
 imeli malo kupovalcev. Rotili
 so se in bentili Ribničana, ki
 jim je s svojo slabo robo izpri
 dil vso kupčijo, da blaga ne mo
 rejo spraviti v denar.

Ob treh popoldne Andrejec
 ni imel črepinje na vozu, samo
 slamo: vse je poprodal do zad
 njega kosca. Še jedenkrat pre
 brska vso slamo, in ko se pre
 priča, da nima nobene lončene
 stvarce več, pravi ženskam, ki
 bi bile še rade posode:

"Ljudje božji! Čast bodi Bo
 gu in svetemu Roku! Vse sem
 prodal! In hvala tudi vam Vi
 šnjanke, ker ste vse pokupile.
 Koder bom hodil ali se vozil,
 govori bom pravil, da v Višnji
 gori se proda, dobro proda, da
 ste Višnjanke res dobri deklič
 Bog daj zdravje vsem Višnje
 gorkam in njihovim možem, da
 bi še drugikrat tako kupčevali,
 kakor smo danes."

Ko se ženske razidejo, pos
 pravi, kar je imel, potem se pa
 spusti v mesto, da si nekoliko
 še ogleda semenj. Najprvo si
 privoščil jedi, ker je imel že
 prazen želodec, potem pa še
 polič vina, od veselja, ker je bil
 napravil dobro kupčijo.

Prvič napije:
 "Bog ti daj zdravje, ti moj
 ljubi Suhastran! Piti bi ti dal,
 ker vem, da si žejen kakor vsak
 mešetar, pa te ni semkaj, kakor
 si dejal. Bom pa jaz pil name
 stvo tebe, ki ti to vino gotovo ne
 bo nič teknilo."

Izpije.
 "Nobena pratika ni tako uče
 na, kakor si ti. Bog ti daj
 zdravje, da bi mi še dostikrat
 kaj tako pametnega povedal!"

Ko se okrepča, presteže sku
 piček. Bil je prav zadovoljen,
 zakaj izkupil je več, kakor se
 je nadejal.

Potem hodi po semnju med
 lopami in ogleduje razobešeno
 blago. Kogleda žensko blago,
 tako lepo pisano, da ga je kar v
 oči bodlo, spomni se nečesa.
 Stopi bliže h kramarju in veli:
 "Pokažite ruto!"

Prodajalec jih naloži pre
 denj cel kup, rekoč:
 "Nate! Izberite!"

In Andrejec izbira dalj ka
 kor ženske sklode. Naposled si
 izbere lepo židano ruto rdeče
 barve, z zlato-rmenimi križa
 stimi progami. Rad bi jo bil
 primeril kaksi ženski, da bi se
 bil prepričal, kako se bo po
 dala ruta ženi, toda ni poznal
 nobene ženske.

"Koliko velja?"
 "Trideset grošev kakor je
 eden krajcar. To je roba. Čista
 žida! Potipljite, kako je meh
 ko in potežkajte, kaka teža je
 to! To vam rečem: takega bla
 ga še niste imeli, ne vaša žena
 in otroci! Take rute ni na vsem
 semnju!"

Bog ve, kdaj bi bil nehal
 prodajalec brbljati, če bi ne bi
 lo še drugih ljudi, ki so hoteli
 vsak kaj drugega.
 Andrejec še nekaj časa pre
 mišlja in ogleduje, ali bi jo, ali
 ne. Ker je bil pa naredil dobro
 kupčijo in je vedel, kako bo že
 na vesela, odloči se.

"Devetindvajset grošev je
 ruta, ako jo kupite. Žena vas
 bo trikrat objela, hči pa gotovo
 dvakrat, ako ji podarite to ru
 to," nagovarja kramar, ki bi bil
 rad napravil kupčijo. Prodaj
 jalčeve besede so Andrejca še
 bolj vsposodbode. Misli si: "Z
 ruto bom ženo potolažil in raz
 veselil najbolj."

"Pa jo zavijte! Osemindvaj
 set grošev bo!"
 "Vi, grča! Jaz bom moral
 lopo podreti, ako bom prodajal
 vedno v izgubo. Pa naj bo v
 imenu božjem. Bova pa še dru
 gikrat naredila kaj kupčije!"

"I, kajpak!"
 Prodajalec mu da zavito ru
 to in lončar mu odšteje denar.

Kamen se odvali Andrejcu
 od srca, zakaj ruta bo gotovo
 potolažila majko, ako bi se še
 kaj srdila.
 Spravi jo v notranji žep.
 Kmalu se izgubi s semnja,
 ujame liščka, katerega so bili
 gorenjski nevoščljivci prepodili
 od voza, in se odpelje s prazni
 m vozom, polno možnjico in
 z židano ruto v žepu. Vleklo
 ga je domov.

"Vre, dobro sem opravil!"

reče sam sebi, ko je imel Višnji
 goru že za hrbtom.

Domov je vozil lišček hitreje,
 ker je bil voz prazen. Kjer je
 bilo navzdol, tam je celo stekel,
 da je zadnji konec vozička kar
 odskakoval.

Drugi večer se mu odpre rib
 niška dolina, kamor se je vra
 čal tako rad. Kesal se je in sam
 nase je bil jezen, ker je očital
 ženi, da ne zna lonce delati in
 se je bil celo tako spozabil, da
 ji je bil glino zapodil v glavo.
 "Nikoli več je ne bom!" po
 novi stokrat sam zase.

Ves blažen in upa poln, da
 se pobota z ženo, zapoje, ko se
 pomika voz proti Dolenji vasi:
 Mož le tisti je,
 Ki po svajtu gre;
 Kdor doma tiči,
 Ta nič vraden ni.

Čez nekaj minut se ustavi
 pred domačo hišo. Sinovi brž
 planejo iz hiše in za njimi stopi
 na prag mati.

"Dolgo te ni bilo," izprego
 vori ljubezljivo, in zadovoljnost
 ji je odsevala na obrazu.

"Ali si prodal?"
 Andrejevo srce je poskočilo
 od veselja, ker je videl ženo ve
 selo in zadovoljno.

Vajeti vrže sinu in skobaca z
 voza, Sinovi odpeljejo liščka in
 voz, Andrejec se pa obrne v
 hišo.

"Dobro sem opravil. — Vse
 sem prodal!"
 "Ali si hudo lačen? Kaj ti
 čem napraviti?"

Ona je hotela popraviti se
 daj, kar je bila grešila. Odkar
 ni videla njega, pretrpela je
 mnogo. Vest ji ni dala miru,
 ne po noči, ne po dnevu. Nag
 gledati se ga ni mogla.
 "E, boš že napravila!"

V hiši izvleče on zavito ruto
 in ji da:
 "Na!"

Ona razvije, pa se skoro pre
 straši. Pogleda ruto, — pogle
 da njega, — solze radosti, —
 kesanja, — blaženosti ji za
 iskre v očeh. — Ljubezen do
 moža vsplamti z vso silo, da se
 ne more premagovati in ga ve
 selo objame.

Andrejcu zaigra kri po žilah.
 Vse je bilo pozabljeno—odpu
 ščeno.

"Ne bodi otročja, Marina!"
 Izkušta se izviti prisrčnemu
 objemu ženinemu, ki ga je se
 daj skesano ljubila še bolj.

Misli si:
 "Zakon je kot travnov dan.
 Sedaj lije dež in divja vihra,
 da čez nekaj časa toliko lepše
 in toplejše sije sonce."

Med tem priropotajo sosedje,
 da zvedo, kakšna je bila kup
 čija.

Marina skriva ruto in gre k
 ognjišču, da mu pripravi večer
 je.

Vasovalci posedejo, in An
 drejec jim pripoveduje, kako
 je vozil in prodajal. Mnogi so
 mu zavidali srečo.

In od takrat ne mine v Viš
 nji gori semenj brez kakšnega
 ribniškega lončarja. Toda An
 drejec vedno pravi, da takega
 semnja ni več, kakor je bil ta
 krat.—("Dom in Svet.")

(Konec.)

PIKA POLONICA

Z najprvimi cveti nas po
 zdravi pika-polonica, znanilka
 pomladi; drobcena je in srčka
 na in vsakdo jo ima rad. Ka
 ko tudi ne; saj ne zasluži var
 stva in prizanašanja samo za
 radi lepote, nego še mnogo
 bolj zato, ker zatira in prega
 nja v s a k o v r s t n o rastlinstvu
 škodljivo svojat.

Polonice (coccinellidae, tudi
 pika-polonica) so velika, po
 vsem svetu razširjena družina
 hroščev. Njih drobno telesce je
 malo ne polkroglasto, včas
 malce raztegnjeno. Zbočeni hr
 bet krake rdeče ali rumene bar
 ve. Kakor majčkani pirhi se
 zde, med zelenim listjem. Oči
 imajo razmeroma velike in ze
 lo drobno razčlenjene. Na no
 gah razločimo tri členke; pred
 zadnji izmed štirih členkov je
 namreč skrit in ga opaziš samo

pri nekaterih vrstah. (V angle
 ščini se pikapolonica imenuje
 "ladybird" ali "ladybug." Op.
 urednika.)

Ko se jame prebujati pomlad
 in začno izginjati poslednje
 solze stopljenih snežink na po
 ganjajočih zelenih listih, raz
 prostrto polonice svoja prosoj
 na krilca in zaplavajo, držeč
 se v ravnotežju z živordec
 pikčastimi krili, in solčni zrak.
 Toda kmalu ne letajo več samo
 za zabavo ali za hrano. Važ
 nejšega posla ima polonica:
 išče si doma, zibelke. In že se
 je odločila; k rožnemu grmu
 se spusti, ga nekajkrat obkroži
 in si ga dobro ogleda, njega in
 bližnjo okolico; potleje pa
 smukne kar moči skrito v nje
 govo listovno gnezdo. Rožni
 grm je dobil svoj velikonočni
 dar, da, tako bogato je bil ob
 darjen, kakor se niti v sanjah
 ni nadejal. Polonica je bila iz
 dihnila svoje življenje. Toda
 preden se je za zmerom poslo
 vila od cvetoče pokrajine, je
 bila podarila rožnemu grmu
 najdražja, kar je imela — svo
 jo deco. Njegovi listi so se za
 nekaj dni zgrnili okoli drobc
 nih jajčec in skrbno zavarovali
 zaupane ji poloničine otročič
 ke. Seveda na svoj način. Zve
 čer ko ležejo nanj sence bliž
 njih gora in postane hladno,
 zapre svojo listovno hišico in
 tudi zvedavim luninim žarkom
 ne da, da bi pokukali vanjo;
 dobrotljivemu solncu pa z ve
 seljem odpre svoje gnezdece.

